

Tjugonde söndagen i Treenighetstid

Trons kraft och seger – Den lame mannens söndag

1 Mos 15:1-6; 1 Joh 5:4b-13; Joh 9:24-41; Ps. 78:1bc, 4b-7

I Guds; Faderns och Sonens och den Helige Andes namn.

Idag skall jag börja med att uppmana er att när ni kommer hem, titta på ett program på SVT Play. Programmet, som är en dokumentär film, heter ”The Swedish theory of love”. Texten som presenterar filmen inleds med frågan ”Hur blev svenskarna världens mest ensamma folk?” och fortsätter: ”1972 samlas en grupp [utlämnat] politiker för att skapa en ny vision för Sveriges framtid. Målet är att skapa ”ett samhälle av oberoende individer”. Fyrtio år senare undersöker [filmaren] Erik Gandini resultatet. Hans omdebatterade film blottlägger baksidan av de svenska värderingarna och målar en självbild som skaver – ett Sverige som inte riktigt blev som det var tänkt.”

Länk till filmen: <http://www.svtplay.se/video/10458343/the-swedish-theory-of-love/dox-the-swedish-theory-of-love-avsnitt-1>

Ett nyckelbegrepp som återkommer i filmen är ”oberoende individer” och samtidigt ställs frågan ”hur blev vi så olyckliga?” Mycket som visas i filmen är obekvämt. En del är konstigt. När ni ser filmen kommer ni att märka att filmaren söker svar. Men ni kommer också att märka en annan sak; att svaret kategoriskt undviks. Men det ligger där under ytan, utan att egentligen nämnas.

Kritiserar man denna sociala ingenjörskonst, individualismen; detta så hyllade oberoende som präglar det samhälle vi lever i, ses man omedelbart som konstig, extrem [och en massa andra nedsättande]. Men frågan är vad som verkligen är extremt? Och, en i sammanhanget, aktuell tankeställare fick jag efter att abbot Michael och jag i fredags vandrade runt på stadens gator. Han säger till mig: - ”människorna här har ju inte en aning om sin historia!” Och, ironiskt, blir vi samma kväll stoppade av två historiker som är i Karlskrona för en historiekonferens. De frågar om det är på riktigt och om de får fotografera oss för att visa sina vänner historiker följande morgon. Vad de såg och fotograferade? Två Kyrkans tjänare; två cisterciensermunkar.

Och här kommer vi in på söndagens tema, ett tema som inte uttalas i filmen men som ändå ligger där under ytan och vill komma fram. Kära vänner, det är vi som måste vara obekväma och tala om detta.

”Och detta är den seger som har besegrat världen: vår tro”¹ hörde vi i Första Johannesbrevet. Och tron, skriver den helige aposteln Paulus till hebréerna; ”tron är en övertygelse om det man hoppas”². Alltså: när jag är övertygad om att det jag hoppas på skall ske, då kan jag säga att jag tror. Och då är jag närmre segern.

¹ 1 Joh 5:4b

² Hebr. 11:1a

Vad hoppas du på? Vilket hopp har du fått med dig; förmedlat från dina föräldrar och generationerna tidigare? Eller var det så, som för så många, att ingen lade sig vinn om att inympa ett hoppets frö i dig; ett hopp som var större; sträckte sig längre än till nästa födelsedag? Lät de äldre dig aldrig ana eller hoppas på något djupare; något som var mer genomgripande än vit snö på Julafton? Eller chokladägg till påsk?

Att öppna upp för mysterierna, för ”en visshet om det man inte ser”³ är en fråga om hopp. Och hopp är en fråga om att orka hålla ut. Utan hopp håller vi inte ut i kampen. Tron är en övertygelse om det man hoppas, en visshet om det man inte ser.

Vi sjöng i liturgins inledning följande ur Psaltaren: ”Så skulle det bli känt för ett kommande släkte, för barn som en gång skulle födas, och de skulle berätta det för sina barn. De skulle då hoppas på Gud och inte glömma hans verk utan följa hans bud”⁴

Vad hoppas du? Vilket hopp förmedlar du? Frågan blir brännande. Den bränns både då man blickar mot äldre generationer som till kommande. Vad gavs mig? Vad ger jag vidare? Nästa vers i samma psalm lyder: ”De skulle inte bli som sina fäder, ett motsträvigt och upproriskt släkte, vars hjärta var opålitligt och vars ande var trolös mot Gud.”⁵

Systrar och bröder, det hände något på vägen. När vi blickar ut över vår samtid och frågar vad det var som hände, när och varför det inträffade, är det lätt att skuldbelägga. Vi skall undvika det. Konstatera och förlåt. Tag upp det som fattas; blicka framåt och säg till dig själv att du vill vara del i att sprida hoppet vidare.

I dag, denna tjugonde söndag i Treenighetstid, är vårt ärende ’trons kraft och seger’. En omistlig del i tron är just hoppet. Ibland blir brottningen med vissheten frustrerande och arbetsam. Och i de stunder finns hoppet där att luta sig mot; som en bro från tvivel till vissheten om det man inte ser. Hoppet pekar också mot den redan vunna segern; att också jag skall omfattas av dess sötma och väldoftande krans.

Vi talade förra söndagen om vägen till Guds rike och nu är vi framme. Vi är komna till och redo att nämna sådant vi kan om detta; om det den Kristna tron hoppas. Om det vi som kristna hoppas och tror.

Mycket av det vi kan säga är sagt av fäderna. Och om det vi hoppas; det som förmedlats genom generation efter generation, beskrivs i ett brev som bevarats från år 96. Sådär skriver Clemens av Rom till Korinthierna:

”Låt oss alltså kämpa för att bli räknade bland dem som håller ut, för att vi skall få del av de utlovade gåvorna. Hur skall detta ske, mina vänner? [...] Detta är vägen, mina kära, där vi finner frälsningen: Jesus Kristus, våra offers överstepräst, beskyddaren och hjälparen i vår svaghet. Genom honom skådar vi upp mot himlens höjder. Genom honom ser vi Guds rena och höga ansikte avspeglas. Genom honom öppnades vårt hjärtas ögon. Genom honom växer vårt oförståndiga och förmörkade sinne upp till hans underbara ljus. Genom honom ville Herren låta oss smaka den odödliga kunskapen.”⁶

³ Hebr. 11:1b

⁴ Ps. 78:6-7

⁵ Ps. 78:8

⁶ Ur Clemens brev till Korinthierna, i De Apostoliska fäderna, Artos bokförlag (2006), s. 54-55

Detta, att Guds vilja och syfte med oss är att vi skall gudomliggöras, är vad vi har att svara på. Att var och en av oss omfattas av detta löfte – det är vårt hopp. Att Kristus Jesus, genom uppståndelsen och segern från det döda, gör det möjligt – det är trons kraft.

Detta är vad vi som kristna bör ha för ögonen och fokusera på framför kaos och elände; inför oberoende och individualism; framför all Satans försök att förmörka. Den yttersta tiden är redan här, men det är till tiden bortom den som hoppet står.

Detta är vår tro: att segern redan är vunnit och att vägen till den himmelska festen går genom Kristus Jesus.

Tron är en övertygelse om det man hoppas, en visshet om det man inte ser.